Provincie Noord-Brabant

Memo van de gedeputeerde

M.J.G. Spierings

Gedeputeerde Energie, Circulaire economie en Milieu

Onderwerp

Afkondiging transportschaarste door TenneT

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u informeren over de afkondiging van transportschaarste voor afname en teruglevering die TenneT vandaag, 9 juni 2022, heeft gedaan voor Brabant en Limburg.

Zoals u in de (landelijke en regionale) media heeft kunnen lezen heeft TenneT per vandaag transportschaarste afgekondigd voor de provincies Limburg en Noord-Brabant. In dit memo duid ik de gevolgen van deze afkondiging en op welke wijze wij hiermee om willen gaan. Met name dit laatste aspect zal de komende weken nog verder uitgewerkt moeten worden, waarover ons college u nader zal informeren.

Brabant kent sinds 4 april 2022 in de regio Eindhoven al twee verzorgingsgebieden waarin Enexis een aankondiging van dreigende afnameschaarste heeft gedaan (Eindhoven-West en Hapert). De afkondiging van TenneT gaat veel verder. En wel om drie redenen, (1) het betreft een veel groter gebied (2) het betreft zowel afname als terugleveren en (3) er is geen sprake van een aankondiging, maar van een maatregel die direct ingaat.

De afkondiging van transportschaarste door TenneT heeft tot gevolg dat met ingang van vandaag er in heel Brabant en Limburg door zowel TenneT als Enexis geen offertes meer worden verstrekt voor aansluitingen (of uitbreiding van aansluitingen) die een omvang van meer dan 3 x 80A hebben (de grootverbruikaansluitingen). Dit betekent dat nieuwe en bestaande grootverbruik klanten die willen uitbreiden, voorlopig géén nieuwe of zwaardere aansluiting kunnen krijgen op het elektriciteitsnet. Dit geldt ook voor bedrijven die op grote schaal elektriciteit willen terugleveren. Ook worden verzoeken tot verhoging van de contractwaarde voorlopig niet gehonoreerd. Voor kleinverbruikers en particulieren met een aansluiting (tot en met 3 x 80 Ampère) heeft deze transportschaarste in beginsel geen consequenties. ₩Voor deze klanten houden Enexis en TenneT, bij de berekeningen rondom de netcapaciteit, altijd rekening met een autonome groei van de huidige afname en teruglevering. Als onze inschatting van elektriciteitsafname van kleinverbruikers voor de toekomst juist is, kunnen we onder meer nieuwe woningen nog wel aansluiten in gebieden transportschaarste. De woningbouwopgave zelf staat vooralsnog niet ter discussie. Wel kunnen voorzieningen in de wijk (grotere winkels), waarvoor nog geen aansluiting is aangevraagd, niet worden aangesloten op het elektriciteitsnetwerk.

Vanaf dit moment wordt er door de netbeheerders gewerkt met een interesselijst en kunnen belanghebbenden aangeven dat ze een (uitbreiding van) een grootverbruikaansluiting wensen.

TenneT start met onderzoek naar de haalbaarheid van congestiemanagement. Congestiemanagement heeft tot doel de beschikbare capaciteit op het elektriciteitsnet zo efficiënt mogelijk te gaan gebruiken. Bijvoorbeeld door met grote verbruikers afspraken te maken over de momenten waarop ze elektriciteit afnemen. Mocht er daardoor, of door het inleveren van aansluitingen, ruimte ontstaan, zal door de netbeheerder worden bezien of belanghebbenden, zoals bekend op de interesselijst, kunnen worden aangesloten

Duidelijk mag zijn dat deze afkondiging van transportschaarste impact heeft op Brabant. Een impact die we gezamenlijk zoveel mogelijk zullen moeten inperken. De reeds in gang gezette acties zijn noodzakelijk, maar onvoldoende. Om u een beeld te geven van de acties, noem ik er een aantal:

- Het opzetten van een Brabantbrede Taskforce transportschaarste, waarin we met de netbeheerders en gemeenten concrete op elkaar afgestemde acties

willen gaan uitrollen om de oplossingen die op de korte termijn verlichting kunnen geven ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren;
- Het project 'Grote Oogst', waar we op een 13-tal bedrijventerreinen actief, met de ondernemers, zoeken naar onder andere mogelijkheden om het gebruik van het elektriciteitsnetwerk efficiënter te maken;
- De pilot programmeren en prioriteren die in West-Brabant wordt uitgevoerd, met als doel knelpunten bij het daadwerkelijk programmeren en prioriteren te identificeren en op te lossen;

Daarnaast zullen we, samen met Limburg, ook aanvullende acties ondernemen richting het Rijk om op korte termijn te komen tot snel implementeerbare oplossingen die de gevolgen van transportschaarste verminderen en indien mogelijk wegnemen. Maar ook zullen we in gezamenlijkheid pleiten voor een andere manier van aansluiten van gebruikers, door af te stappen van het criterium first come, first serve, en in plaats daarvan goed te kijken naar het voorgenomen gebruik van een aansluiting. Wij willen, met de netbeheerders, mogelijkheden hebben om maatschappelijk essentiële ontwikkelingen voorrang te geven. De minister van EZK heeft aangegeven hier net na de zomer met een voorstel te komen, wij willen hierbij betrokken zijn. Daarnaast willen we pleiten voor aanpassing van wet- en regelgeving die het programmeren en prioriteren beter mogelijk maakt. En ten slotte, we willen ook het gesprek aangaan om naast de extra taken, ook extra middelen van het Rijk te krijgen.

Tot slot, transportschaarste raakt ons allen; nieuwe ontwikkelingen van maatschappelijke functies en bedrijven, verduurzaming van bedrijven, de energietransitie, etc.. Juist op een moment dat we geconfronteerd worden met de gevolgen van afhankelijkheid van minder betrouwbare regimes als het gaat om onze energievoorziening, is het des te belangrijker dat we zelf optimale infrastructuur hebben om vraag en aanbod van energie te accommoderen. De afkondiging van transportschaarste komt dan ook op een uitermate ongelegen moment. De actuele ontwikkelingen vragen inspanning van alle partijen om dit probleem gezamenlijk zo veel mogelijk en zo snel mogelijk op te lossen. De breed aanwezige creativiteit en ons grote innovatievermogen, zowel bij het bedrijfsleven als de medeoverheden, gaan ons daarbij helpen.

Graag wijs ik u nog op de bijeenkomst 'Kink in de kabel' die de provincie samen met TenneT en Enexis organiseert op 15 juni a.s., tijdens BrabantOntmoet live. Tijdens

deze bijeenkomst kunt u meer informatie krijgen over transportschaarste en de mogelijke oplossingen daarvan.

Datum

9 juni 2022

Documentnummer

Met vriendelijke groet,

M.J.G. Spierings